

Thet Wyrdige Presterskapet i thet
Läslige WBO Stifft önskas Nåde och Friid
af HERMANN GUD!



S M iag tilförene hölt thet nödwän-
 digt / och J / mine ährade och
 älskade bröder i **CHRISTO** /
 funno thet nyttigt / at iag / wa-
 randes närmare hoos Eder / med
 mine widlyfftigare bres / styrckte
 til bättring och förtrösta på **GUD**:
 Thet förra Anno 1702. in Octobri,
 när then yttersta gränzfästningen
 war fallen i fiendens händer / och honom porten öpnad
 til widare ingång: Thet andra 1708. in Novembri, när
 landsens bästa macht war skingrad / och hungern begynte
 twinga inbyggjarena: Så warda J thet willigt opta-
 gande / och alla rättssinnige wäl tydande / at iag / effter
GUD och Höga **SZWERHELENS** wilja / siärmare
 ifrån Eder / ihetta skrifwer / när ock then närmaste / ja
 alla fästen på thenna sidan / äro / **GUD** nåde! råkade i
 samma olycka / och pestilentien i hungers ställe sig insinner.
 Huru thet ogudachtige wäsendet ibland oss / är orsaken til
 alla plågor / är thet / wij på **GUD** wägnar åhörarena
 altid förhålla / Jer. 2:19. och 30:14, 15. Klagw. 2:42, 43. etc. at wij /
 hierteligē förjandes öfwer våra synder / och i fast troo / anam-
 mandes then af **IESU** förwårswade nåd / 1 Pet. 1:13, 19. skola
 sökia försoning och förskoning / är thet / hwar til wij / vthen
 återwändo / i **CHRISTI** stad / förmana / 2 Cor. 5: 19. at
 wij alle / säsom lydachtige barn / skola wandra i räddho-

Thet Wyrdige Presterskapet i thet Läslige WBO Stifft önskas Nåde och Friid af HERMANN GUD!

ga för vår **HJEMMELSKA GÅDEN**/ 1. Pet. 1: 14, 15.
är thet/ som obvingeligen af oss fordras 1. Theff. 2: 11, 12.
Så måge wij sedan i vår nöd med bönen/ i full för-
tröstan/ fly til **GUD** Nåd/ at oss må warda hulpet/
Job. 11: 14, 15. Eph. 3: 12. Ebr. 4: 16. När nu thetta alt
idkelligen läres/ thet ock i mina förra bref är påmint/
så röres/ i närwarande fahra/ hiertat så mycket mehra
til ånger/ troon upwäckes/ och alla drifwas til bönen:
Men emedan nöden tyckes wara så stoor/ at många hier-
tan blifwa försoffade; therföre doch **HERREN JESUS**
och warnar Matth. 24: 6. iag ock i the förra skrifter we-
lat förekomma. Så är af nöden/ (1) at then låra/
som wij ofta plåga drifwa om försets nytta/ nu
alt jämnt föreställes: nemligen/ at thet lærer oss sö-
kia **GUD** af hiertat/ Esa. 26: 16. låter see tronens krafft och
wärde/ 1. Chrön. 5: (6) v. 19, 20. opwækker heppet/ i Thef. 1: 13.
öfkar tolamodet/ Rom. 5: 3, 4. hwilke och flere nyttighe-
ter i mootgången werckas/ icke allenast hoos the troigna
särskildt/ utan ock hoos **HERRANS** folck i gemeen/
1. Kon. 8: 35/40. Wijsb. 12: 19. etc. (2) Bör oss weta/ at
GUD låter the Sina ofta diuvt komma i nöden/
förr än Han them hielper: Thetta sättet håller Han
både med Sina helgon i snerhet: så med Joserh/ Pl. 105: 17, 18.
David/ Psalm. 71: 20. Jeremia/ c. 38: 6, 13. Daniel/ c. 6: 16.
Zona/ c. 2: 7. Paulo/ Ap. G. 27: 20, 23. 2. Cor. 1: 8. etc. som
ock med hela menigheten af Sitt folck: således i then Egy-
ptiska tråldomen/ sedan vnder åthskilliga fiender i Do-
marenas tiid/ ja ock sedan the singe sina egna Konun-
gar: ibland hwilka Hiskia war mycket beprifad/ 2. Chrön.
31: 20, 21. doch berätttes 2. Kon. 18: 13. at vthi fiortonde
åhrena Konung Hiskia/ drog op Sanherib Konungen i Assy-
rien/ emot alla fasta städer i Juda/ och tog them in: ba-
de

De ock i sinnet at intaga Jerusalem. Sabran war tå så
stoor/ och GUD hielp/ at frälssa Jerusalem/ så vnderlig/
at GUD ANDE har welat thet i 3. åthskilliga böcker be-
skrifwa/ widlyfftigast i Elai. 36: och 37: capp. Syrach dra-
ger thet tillsamman cap. 48: 20-26. men at thet af fienden
intagne/ snart återbrachtes/ och at Hiskia ther effter blef
widaåhrad/ sees af 2. Chrön. 32: 22, 23. GUD hafwer så
vthförl. låtit vpteckna/ hwad som i lång tid in til Chri-
sti födelse/ med thetta ena folcket är skedt/ at hela
Christenheten/ vthwidgad til så mång land och folck/ skulle
i alla tider ther af hafwa lärdom/ och genom tolamod
och Skriftenes tröst en förhopning/ Rom. 15: 4. Sålun-
da skole wij slitigt låsa the Heliga Skrifter/ och ther af
i lika tilfällen/ vthdraga trösteliga exempel. Syr. 2:11,12.
Then Helige GUDEN har rättwisligen låtit oss diupt
sänckias i nöd och sabra; ty wij hafwa intet af the förra
hemsökelsor oss båttrat. Wårt mod är blifwit högt af nå-
gon medgång; ty hafwer ock GUD hållet Sin ordning/
2. Chrön. 25: 19, 22. Psalm. 75: 6, 7, 8. GUDS Namns hä-
delse är högt sigen til himmelen; ty äro ock menniski-
ors namn skrefne på jordenne/ Jerem. 17: 13. Wij achtade
fögo GUDS ord och Hans huus/ så äro nu thesse antingen
förbrändne/ eller förwändne ifrå thet rena Evangelii pre-
dikan/ och ther the äro behäldne/ släpas nu tijt och stoppas
ther omkring neder/ af mordängelen slagne/ the som/ me-
dan the lesde/ sällan kommo tijt/ eller allenast/ at i
stolthet wisa sin prydnad/ Zeph. 1: 8. I then hårda ti-
den/ förhårdade mången sitt hierta/ emoot then fattiga/
förgåtandes HERRENS fruchtan/ Job. 6: 14. ty må-
ste han nu fruchtan för then/ som tager/ och hwarken be-
der eller tackar. När wij besinne/ at thesse och månge
flere laster/ hafwa försänckt oss i vårt eländes diup/
måge

måge wij så mycket mehra ödmunka oss in för vår GUD/
2.Chrön. 7: 14. och 12: 6,7. och vthu diupet ropa til HER-
KAN/ Plalm. 130: 1. och bedia om hielp/ Dan. 9: 18, 19.
Wij hafwe Honom ej åkallat af hiertat/ Ose. 7: 14. Han
hafwer tilförene stärckt våra armar/ men wij tackade
Honom illa/ v. 15. Han säger Sielf: The omvända sig
icke rätteliga/ therfore måste theas Förstar falla genout
swärd/ theas trug skal i Egypti land til spött warda.
Såsom wij måste bekänna/ at våra synder och obot-
färdighet hafwa drifwit GUDS bistånd ifrån oss/ Elai.
59: 1, 2, 12. så gifwer Han doch strart/ at förmå oss til sann
omvändelse/ thenna trösten: v. 20. Them i Zion skal
komma en förlossare/ och them som omvända sig
ifrå synderna i Jacob/ säger HERren. När wij i
thenna fahran/ ställa så våra hiertan/ til at sökia HERRan
vår GUD/ 2.Chrön. 30: 19. skal Han ock bewisa oss barmher-
tighet v. 8, 9. göra them/ som för oss strida skola/ frit-
modige/ emot en orättmätig fiende/ 2. Chrön. 14: 11. ja Sielf
för oss strida / 2.Mos. 14: 14. och i Sin gudomeliga wijs-
het sinna utvägar/ at hålla fienden tillbaka/ 2. Chrön. 17: 10.
ja ock wända honom ifrån oss/ 1. Sam. 23: 27, 28. Elai. 37:
7, 33, 34. (3) Jämte the nådelöfften och tilsäjelser om
GUDS hielp/ som the trogne i alla tider och or-
ter kunna tryggia sig wid/ 1.Mos. 15: 1. Plal. 50: 15 och
91: 14, 15, 16. Joh. 15: 7. etc. så hafwe wij i vårt K. så-
dernesland/ när wij äro botsfärdige/ thet som bes-
synner!. kan upväckia vår förtröstan/ (a) at GUD an-
nu vänar oss Sitt Hel. Ord och the dyra Sacramentē/ hwilka
äro the medel/ hwar med Han drager oss til Sig/ och äro in-
segel til Hans nådeförbund/ at Han oss ej öfvergifwa wil/
Elai. 54: 6-10. Så trohade Juda Konungen Abia/ som behölt
then sanna GUDENS dyrctan/ emot the affalna i Isra-
els

els rijke / 2. Chrön. 13: 10, 11, 12. GUD bewiste jämtwål Sin
 macht i fiendens nederlag / v. 17. och Juda barn woro tröste/
 theblefwo förstärckte / förth the förlåto sig på HERAN/
 theas Fäders Gud: Thet war ock grunden til Salomos
 långa böön / 1. Kon. 8: cap. at alla skulle warda hylpne / som
 höllo sig til then ianna GUDEN / som i thet templet dyrka-
 des. Thet är sammaledes meningen af EHRJESU tröste-
 ord / Luc. 12: 32. at the Christnas Klena hiord / ej skulle
 fruchta sig: En om thet är wår HJEMMELSKA Fäders
 nådige wilja / at föra them til Sitt ewiga rijke / 2. Tim. 4: 18.
 så warder Han ock ibland them uppehållande Sitt nåderike /
 när the thet / och Hans rättfärdighet sökia / Matth. 6: 33.
 (B) at GUD hafwer låtit Swårige med thes råd och förnä-
 go / i många mätto wara them / som äro af then saña Ewan-
 geliska Lutheriska religion, vthom landz / til hielp och för-
 swar / emot the Påwiska Potentaters macht / och emot
 andra wår troos wederparter; Thet skedde ganska mär-
 kel. genom then stora Konungen / K. GUSTAV ADOLPH
 som wida är bekant: så ock genom HANS KONIG:
 MAY:t / wår nu allernådigtst regerande Konung / i thet /
 at Evangelii bekännare i Slesien, för en kort tiid sedan / fin-
 ge igen 124. kyrckior / hwilka them i lång tiid woro ifrån-
 tagne / jämtwål tillstånd / at byggja några af nyo. Påf-
 wen / med sitt anhang / torde häniskt föregifwa / at samma
 åhr / som wij Swånste gladdes öfwer thet / at then Slesiske
 religions friheten kom til sitt fullkomliga slutt / hwilket
 skedde den 29. Januarii 1709. så hade wij / några månader
 ther effter / orsak at sörja öfwer en stor olycka: Thetta kun-
 de med många skåål och exempel bemötas / at låta see /
 thet förra intet hafwa thesfore warit GUDS misshageligt:
 men iag wil åter betiena mia allenast af thet / som om
 then gudfruchtiga Konungen Hissia är skrifwit 2. Chrön. 32: 1.

Efter

Efter thenna handel och trohet/ kom Sanherib
Konungen i Assur/ och drog in i Juda etc. Thet som
kallas åhrender/ i hwilka K. Hiskia bewiste sin trohet/ war
then hel. omsorg/ han använde/ at vprätta then sanna
GUDENS dyrckan/ som förfallen war: hwilka hans gu-
delige werck beskriswes i the nästföregående 29: 30: och 31:
capp. och at thet som GUD tilstodde honom af San-
herib tilfogas/ hade en hårlig utgång/ som tilförene
är förmålt. (γ) Måge oss til en wårdsam förtröstan/ syn-
nerligen vvmuntra/ thens ALEXANDERUS stora nå-
dewerck/ emot wårt K. fädernesland / tilförene bewiste/ så
at wij ej eller nu skola falla modet: men see allenast på
thet/ som skedt är/ sedan wij vndfingo thet klarare Evan-
gelii lius/ nu snart för 200. åhr sedan. Effter thet roliga
och bepruiseliga GUSTAV den 3: REXUS / i gloriwyr-
digst åminnelse/ regemente/ råkade riket i innerlig tve-
drågt/ och wardt therigenom swårligen slitet och skakat.
Men sedan then Gustavianiske Konunga ått i then Carolin-
ska widare stadfastes / gaf GUD inrikes roo: och genom
Thens första green/ hösib. Konung GUSTAV ADOLPH,
mycken hårlig utrikes seger. När samma stora Konung
genom döden sal. afgick/ dansedt englorieus seger ther wid
följde/ blef doch en ganska stor förskräckelse i riket; men
Then ALZMARETHUSE / gaf the Swånskas wapn åntå
en märckelig framgång/ och til förnöjelse/ wackra städer och
provincier. Ett swårt utsende war för Swårige/ när K.
CARL GUSTAV, jemwål i gloriwyrdigst åminnelse/ afled
A: 1660. så riket hade många mächtige fiender/ och thes
båsta armee nåst tilförene på Fyen olyckeligen slagen; men
then nåderike GUDEN gaf mildeligen i samma åhr en öns-
skelig frijd rundt omkring. Sammaledes war Fädernes-
landet i fahra A: 1678. i thet / at the Danske hade ett tåm-

meligit insteg i landet/ och någre Fästningar intaget/ Rik-
sens skepsflota förswagad/ och the tyfse provincier och städer/
Swärige tilhörige/ måstedels af fienden intagne. Men
then store **GUDE**n bestårde genom Hans Högsalig
Kongl. May:tz/ **K. CARL** Then Elloftes/ i glorwürdigst ä-
minnelse/ segerfamme wapn och höga förstånd / A: 1679.
en hugnelig frijd/ förlångde then öfwer 20. åhr/ och vnder
sidst högstbem. **HANS MAY:tz** wålsignade styrelse/moc-
ket godt i kyrckio- och regemenßwäsendet befrämjade. Wij
hafwe ock rönt thens Allmächtige **GUDENS** krafftiga bistånd/
med Hans **KONIGL. MAY:t**/ wår allernådigste Konung/
i många härliga/ tilförene förlånta/ segrar/ samt i thet/ at
belågrade städer äro wordne frälste/ at **HANS KONIGL.**
MAY:tz höga person är altid beskyddad worden/ och at fiend-
erna äro brachte til fridzfördrag/ ändoch the sedan them e-
mot troo och löfwen brutit hafwa: Så war ock then märck-
kelige seger/ som i sidstl. Februario befriade Skåne ifrå fi-
endens wåldsamhet/ ett särdeles **GUDz** nådewerck/ samt at
then swära hungers nöd är förswunnen/ och åhret är krönt
wordet med **HERrans** goda/ Pl. 65:12. Sålunda bör oss ihog-
koma Thens **ALLMÄCHTIGAS** stora nådewålgierningar/
til Hans **HEL. NAMNS** lof och prijs / samt til wår för-
tröstans opwäckelse/ at wij icke warda försagde. Så trösta-
de **Josaphat** sig och folcket/ af **GUDz** löfften och förra hielp/
2. Chrön. 20:6-9. **Efra** vpräcknar **HERrans** werck/ til sit folks
båsta/ widlyffteligare Neh. 9: 6. in til v. 31. slutande med en
märckelig böön: v. 32-38. **David** giör thet ofta/ Pl. 44: och 80:
och 85. etc. En sådan tilförsicht/ kunna wij ock fatta til wår
GUD/ när wij oss rätteligen til Honom omwända/ 2. Chrön.
15:4. Joël. 2:13, 14. ty **Han** sade: Jag skal icke öfwer gifwa
eller förlåta dig. Ebr. 13:5. Ty måge wij bootfårdel. Ho-
nom åkalla/ Pl. 145:18, 19. at **Han** oss sitt **H. Ord** nådel. förlåna
wille

wille/ Esai. 59: 21. at Han wille bewisa **KONUNGEN** godhet
och trohet/ at the bewara honom/ Plal. 61: 8. at vå **HANS**
MANT: må fulbordas Moses Regente-wälsignesse/ then
han i sitt språåk sålunda framförer: **HE**RE hör hans
röst/ och föör honö heem til sitt folck/ låt hans macht
warda stoor/ och blif **TU** hans hielp ifrå hans fiender/
5. Mos. 33: 7. at then nådefulle **GUDEN** wille sättia thet
Höga **KONSE. HUSE** til wälsignesse/ och frögda thet
med sine anletes frögd! Pl. 21: 7. at Han än wille mildeligen
skaffa wärom gränssom frijd/ och så giöra bomarna fasta för
wåra portar/ Pl. 147: 13, 14. til thetta högståstundade ånda-
måhl/ af högden förlåna en wälsignad framgång/ wid then
Höga **KONSE. SENATENS** råd och författningar/ samt
thet/ som på then sidan/ af Hans Höghöfsweliga Ex-
cellence, **Her Kongl Rådet** och General Gouverneuren,
til landets förswar befaller och företages. På hwad tid och
sätt/ **I** mine åhrade och ålskade bröder/ efter edar be-
röml. nijt/ skola upwäckia åhörarena til boorfärdighet och
böner/ år i mina förra skrifter något anwist. Men sielf-
wer wår **HE**RE **JESUS CHRIS**TUS/ och **GUD**/ och
wår **FADER**/ then of ålskat hafwer/ och gifwit en ewig tröst
och ett godt hopp genom nådena: Han hugswale allas wå-
ra hiertan/ och styrckie of wthi all lärdom och goda giernin-
gar! 2. Thess. 2: 16, 17. Beateberg i Roslagen den 18. Nov. 1710.

Eders Eders Ehrewyrdigheters och Wyrldigheters

Tienstwillige Medbröder

JOH. GEZELIUS. J. F.

Episcopus Aboënsis.